

● شرح الامثال / صرف / عربی

š.-ul amṭāl

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۸۹

آغاز: غیر منصرفه و علی هذا تون فی البیت لان غیر النصرف
سائغ صرفه فی الشعر ولا یستحسن ایثار منع الصرف مع القبض علی
سلامة الجزء؛ انجام؛ و قال طرفه: رایت القوافی یتلجن موالجا xx
تضایق عنها ان تولجها الابریاد نفاذه ... هو البعیر الكثير الویر یرى
خط: نستعلیق، بی ک، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۹۶گ،
۱۵ سطر، اندازه: ۲۲x۱۶سم [ف: ۱ - ۷۰]

● شرح امثله / صرف / فارسی

š.-e amsela

دانی، عثمان بن سعید، ۳۷۱ - ۴۴۴ قمری

dānī, 'osmān ebn-e sa'īd (982 - 1053)

این شرح امثله جز شرحی است که در آغاز جامع المقدمات
گذاشته شده و گویا از امام ابو عمر دانی باشد بلکه این شرح با
سبک آسان تری و گویا از روی همان ساخته شده است.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه: ۱۶۱/۳ - ج

آغاز: بسمله. و به نستعین. بسم الله یعنی ابتدا میکنم بنام ذات پاک
خدائی که این صفت دارد که مستجمع صفات و کمالات است؛
انجام: راه عین الفعل بآ لام الفعل
خط: نسخ، کا: اسمعیل بن جمشید بیک ارمنی، تا: ۱۲۴۰ق، جا:
تهران؛ ۲۴گ (۴۸پ-۸۱) [ف: - ۱۴۴]

● شرح امثله / صرف / فارسی

š.-e amsela

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

zorjānī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

رساله ای مختصر و معروف در علم صرف که بارها در ضمن
جامع المقدمات چاپ شده و شروح و ترجمه هایی بدان نگاشته
شده است.

آغاز: بسمله، قال النبی صلی الله علیه وآله وسلم اول العلم معرفة
الجبار و آخر العلم تفویض الامر الیه بدانکه هر آوازیکه بوده
باشد آنرا عرب صوت خوانند

انجام: از فعل استفهام هل استفهامیه بر سرش در آوردیم خیر
رابدل بانشاء کرد هل نضرب شد هل حرف استفهام و نون
علامت متکلم مع الغیر ضاد فاء الفعل را عین الفعل بآ لام الفعل
چاپ: مشار عربی، صص ۲۴-۲۴۶۵؛ ایران، سنگی، ۱۳۱۲ق،
وزیری، ... ص (جامع المقدمات: صص ۳-...)؛ ۱۳۱۹ق، ۲۶ص
(جامع المقدمات: صص ۲-۲۷)

[دنا ۴۶۶/۶؛ نسخه های منزوی ۲۰۵۹/۳ و ۲۰۴۸/۳]

جلد: مقوایی، رویه کاغذ زرد، ۲۰گ (۱پ-۲۰)، اندازه:
۲۱/۵x۱۵سم [ف: ۱۱ - ۳۷۳]

● شرح ام البراهین / کلام و اعتقادات / عربی

š.-u umm-ul barāhīn

وابسته به: ام البراهین = العقیده الصغری = السنوسیه = العقیده
السنوسیه = السنوسیه الصغری؛ سنوسی، محمد بن یوسف (۸۳۲-
۸۹۵)

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۱۰۲/۶

آغاز: الحمد لله ... بدأ الشیخ رضی الله عنه کتابه بالحمد اقتداء
بالکتاب العزیز لکن فی الوضع لافی النزول؛ انجام: علی أن
الاسلام و الایمان مترادفان و الاقا لاسلام محله الظاهر و الایمان
محله القلب.

این شرح به عناوین «قوله- قوله» است و شاید این شرحها مطابق
باشد با دو شرحی که در کشف الظنون (۱۷۰/۱) به محمد بن عمر
ابن ابراهیم تلمسانی و ابوالعباس احمد بن محمد غنیمی انصاری
نسبت داده شده ولی چون در نسخه خطبه آنها نیامده معلوم نیست
که از کیست؛ خط: نسخ مغربی، بی ک، تا: ۱۱۸۶ق؛ جلد: مقوایی،
۳۰گ (۱۱۷پ-۱۴۷پ)، اندازه: ۲۰x۱۵/۵سم [ف: ۶ - ۱۱۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۱۰۲/۵

آغاز: الحمد لله و الصلاة و السلام علی رسول الله اعلم نفعنا الله و
ایاک أن الشیخ انما بدأ بالحمد تأسیاً و اقتداءً بکتاب الله؛ انجام: و
اثبات المنفی منها کل فرد من افراد حقیقة الافراد له و المثبت من
تلك الحقیقة فرد واحد.

شرحی است با عناوین «قوله، قوله» بر رساله «ام البراهین» سنوسی
در اعتقادات اهل سنت؛ خط: نسخ مغربی، بی ک، تا: ۱۱۸۶ق؛ جلد:
مقوایی، ۲۴گ (۹۳ر-۱۱۷ر)، اندازه: ۲۰x۱۵/۵سم [ف: ۶ - ۱۱۶]

● شرح الامثال / ادبیات / عربی

š.-ul-amṭāl

بکری، عبدالله بن عبدالعزیز، ۴۳۲ - ۴۸۷ قمری

bakrī, 'abd-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-'azīz (1041 - 1095)

در بیست «باب».

چاپ: بیروت، دارالقلم، محقق: احسان عباس و عبدالمجید
عابدین، چاپ دوم، ۱۹ص، ۱۳۹۰ق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۵۷۹-ف

شرح الامثال لابی عبید قاسم بن سلام الهروی نسخه اصل: لاله لی
ش ۱۷۹۵؛ خط: نسخ، بی ک، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛
۱۶گ، ۲۱ سطر [قلمها ف: ۱ - ۳۵۹]

01 Kasım 2019

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

فهرستگان: نسخه های خطی ایران (فنا)؛ نوادیم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری

DIA 276257

۱. اسلامی ایران، ۱۳۹۱ / ۲۰۱۳